

§. II. Sacramentum porro ; latina ; ut constat ; vox est , quæ in Hæbraico , Chaldaico , Syriaco , vel Græco Scripturæ textu frustra quereretur . Reperire quidem licet apud Hæbraeos voce מִקְדָּשׁ Chuchim , vel פֶּתַח Chukas , cæ-remonias , מִלְאָכָל , quæ significat initiationem , & consecrationem , vel נְצָרָה raza , quæ Chaldaica potius , quam Hæbraica vox est , & tam rem arcanam , quam signum rei arcanæ significat . Græci vero Sacramentum dicebant Μυστήριον mysterion , quasi rem arcanam , silentio honorandam , ut docet Schrevelius . Quidquid sit de hujus vocis origine , constat apud eruditos , tres esse hujus vocis significationes . Prima , qua Mysterium dicatur ea cæremonia , qua homines Sa-criis initiantur . Secunda , qua mysterium dicatur id omne , quod arcanum & secretum est . Tertia , qua mysterium dicatur id omne , quod est signum externum rei arcanæ & latens . De prima significatione loquutus est S. Ambrosius I. de iis , qui Mysterio initiantur . De secunda Apostolus I. Cor. 13. Si noverim mysteria omnia . De tertia omnes fi-guræ veteris testamenti dicuntur mysteria , nec non parabolæ , & similitudines , quæ leguntur in Evangelio , in Apoca-lypsi &c.

§. III. Ex dictis pater , jure ac merito Latinam Ec-clesiam N. L. Sacra menta , a Jesu Christo Servatore nostro instituta , Sacra menta appellasse ; nam præterquam quod vox Sacramentum expositis Hæbraicis vocibus , ac Græco no-mini Μυστήριον respondet , nemo non videt , Sacra menta no-stra vere esse rei arcanæ ac latentis , invisibilis nimirum gratiæ extera signa . Novatoribus tamen nostris , qui in-ter imperitorum círculos , & muliercularum συντομία di-scurrentes , se magni nominis Theologos , si Superis placet , existimant , displicuit Sacra menti nomen , eo quod in Scri-pturis non extaret . Lutherus lib. de Captivitate Babyloni-ca , Melanchton l. de signis . Zuinglius l. de vera , & falsa Religione , Calvinus demum l. IV. Inst. Sacra menti nomen rejiciendum esse docent , quia minime in Scripturis inveni-tur ; quasi vero primigenius Scripturæ textus latina lingua fuerit exaratus . Contra quorum sycophantiam breviter sit .